

EVENT DESCRIPTION SHEET

PROJECT	
Participant:	Network, Dedalus, CIP, Pacto Verde, HESED, GEYC, CB
PIC number:	937465231, 942198928, 940477275, 949600222, 945217859, 889495433, 918685934
Project name and acronym:	Youth Involvement in the European Democratic Debate through Journalism— EFIVOS in Europe

EVENT DESCRIPTION	
Event number:	4
Event name:	WP 4
Type:	Workshops on climate change
In situ/online:	in-situ
Location:	Athens, Naples, Nicosia, Huelva, Sofia & Kyustendil, Bucharest, Copenhagen
Date(s):	17/11-15/12
Website(s) (if any):	https://ddp.gr/en/what-do-teenagers-know-about-eu-policy-and/ https://ddp.gr/ti-gnorizoun-oi-neoi-gia-tin-politiki-tis/ https://www.geyc.ro/2023/12/unlocking-climate-consciousness.html

Participants	
Female:	119
Male:	82
Non-binary:	
From country 1 Greece	21
From country 2 Italy	56
From country 3 Cyprus	21
From country 4 Spain	20
From country 5 Bulgaria	24
From country 6 Romania	31
From country 7 Denmark	28

Total number of participants:	201	countries	7

Description

Provide a short description of the event and its activities.

The objective of these workshops were to impart knowledge to young people about the **political decisions made in the European Union regarding climate issues** and to help them understand the strategies for implementation. Core sessions delved into key aspects: EU Climate Change Policies, the Climate Change Agenda, Key EU Institutions, and EU Actions and Programs. The participants were Roma, young people from deprived areas and unaccompanied foreign minors coming from also non-European Union countries such as Egypt, Pakistan, Mali, Ivory Coast, Gambia, Nigeria, Bangladesh and Morocco. The participants had an age range between 13 and 24 years old.

The majority of participants **had limited familiarity with European climate change policies**, recognizing concepts like the Paris Agreement and the 2030 Agenda but showing a lack of awareness regarding the European Green Pact. The participants initially lacked detailed knowledge about their countries implementation of European climate policies. The consensus among participants was a **shared recognition of the formidable difficulties associated with attaining the ambitious goal of climate neutrality by the designated year**.

The workshop focuses on **climate change as a critical challenge, looking at risks, impacts and future plans**. It focuses on temperature changes, extreme events, sea-level rise and deteriorating air quality, highlighting the risks to the environment, health and the economy. It sets out the EU's position, highlighting policies to reduce emissions, protect biodiversity and promote resilience. It also looks at national applications, highlighting cooperation between Member States. Finally, it highlights key EU policies, including emission reduction targets and the Green Deal, and invites discussion on challenges and barriers.

Participants engaged in a discussion focused on discerning the roles these institutions play in shaping and implementing climate policies. The conversation **illustrated the significance of legislative bodies in driving policy initiatives**, emphasizing the need for legislative commitments, robust enforcement mechanisms, and continuous collaboration to effectively combat climate change.

Participants brainstormed various strategies, ranging from incentivizing renewable energy investments and enhancing energy efficiency standards to promoting sustainable agriculture and fostering innovation in green technologies. Suggestions also included the establishment of comprehensive recycling programs, the implementation of stricter emissions regulations, and the encouragement of public private partnerships for sustainable development. proposals respond to the needs of the community and offer concrete measures that seek to reduce emissions and promote sustainable transportation.

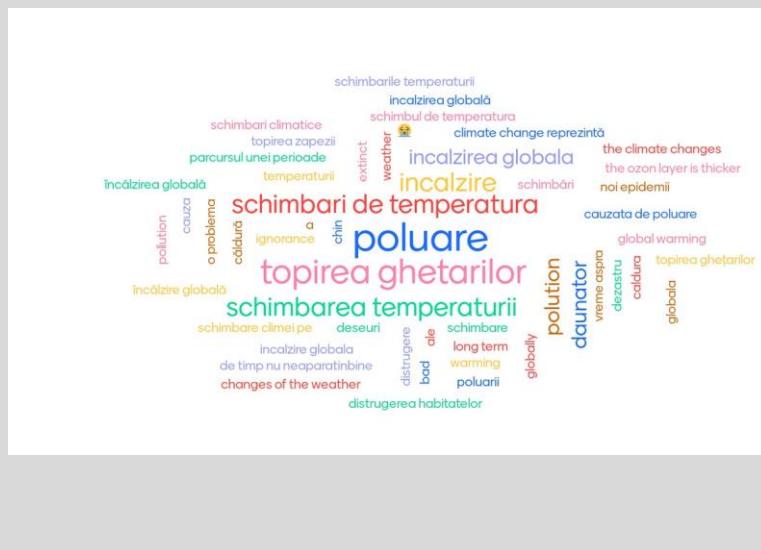
One partner used **Mentimeter** to gather suggestions, another one played a fun activity: a **“Kahoot” quiz** concerning all the issues addressed or in another case the participants produced real Christmas decoration from reusable and second-hand materials. A partner projected a **short documentary** in Arabic with Italian subtitles about the drought in Tunisia, which was particularly interesting for the Arab participants. After a moment of sharing ideas about the documentary they addressed the issue of sea pollution, which mostly consists of plastic and fossil fuels and illustrated the phenomenon of trash islands all above the oceans. A partner had different **guest speakers**, including Citizen Science projects' practitioners and researchers and members of Citizens in Power working on environmental projects.

At the end all of them declared the training was interesting and useful and even if not sure if they could live without producing 0 waste, they **thought there should be more wide public discussions, better regulations and penalties and at least we all should try to use less staff and reduce consuming**. They were highly intrigued by how relevant all of their day-to-day problems are as they relate to climate. **Highlight the workshop's emphasis on individual responsibility, illustrating how collective impact stems from individual actions contributing to overarching climate objectives. They were happily surprised to see the EU investing so many resources in such issues.**

Some suggestions were:

1. Restriction of Car Use
2. Incentives for Mass Transit
3. Involving young people in Environmentally Relevant Activities
4. Investing in Bicycle Paths
5. Free Bicycle Provision.
6. Integrated Green Infrastructure in Urban Planning
7. Mandatory Renewable Energy Standards for Buildings
8. Incentivize Sustainable Transportation Practices
9. Youth Environmental Education Initiatives
10. Community-Led Tree Planting Campaigns
11. Plastic-Free City Ordinances
12. Youth Participation in Urban Planning
13. Promotion of Sustainable Practices in Local Businesses
14. Urban Farming and Local Agriculture Support
15. Youth-Led Climate Action Platforms

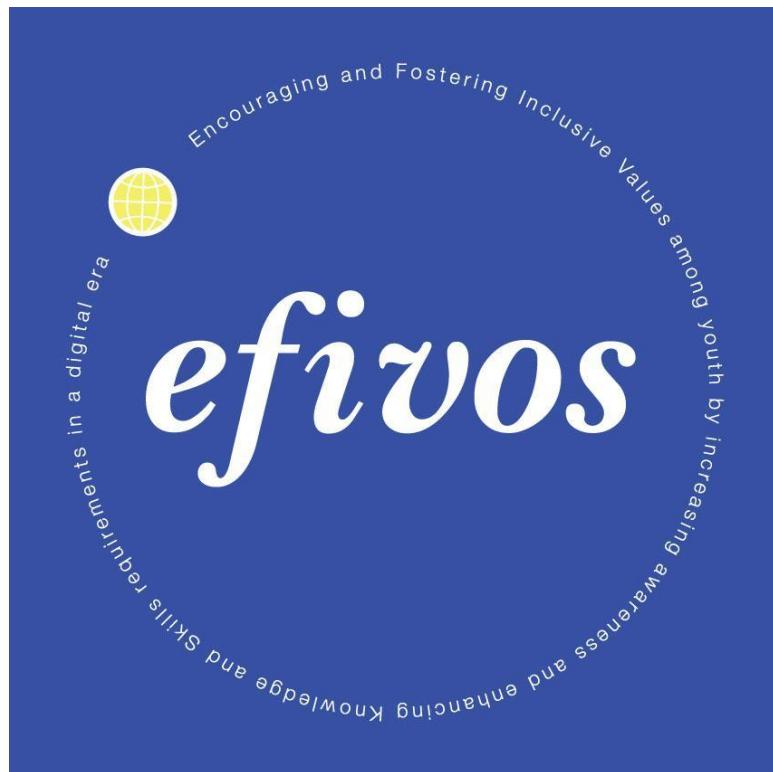
What is Climate Change?

EFIVOS in Europe - Youth Participation in the Democratic Process through Journalism and Media

101081482

Workshop 4 Guidelines

"The EU and Climate Change: Policies, Agenda, Institutions and Actions"

Estimated duration: 2 hours

Workshop Objectives:

- To understand the role of the EU in the fight against climate change.
- To explore key EU policies, institutions and actions in this field.
- To encourage active participation and discussion among participants.

Participants:

Participants are adolescents aged 13-24 from all cultural, ethnic and social backgrounds, including young people with a refugee/immigrant background, without exclusion. There will be a list of participants to be signed for statistical and reporting purposes.

There will be 2 groups of a total of 22 adolescents/young people:

22 adolescents aged 13-14 years.

Workshop structure:

I. Introduction (10 minutes)

- Welcome and introduction by the facilitator.
- Brief introduction to climate change and its importance.
- Presentation of the objectives of the workshop.

II. EU Climate Change Policies (20 minutes)

- Presentation of key EU policies and commitments on climate change.
- Shocking facts and figures:
  - "The EU is committed to achieving carbon neutrality by 2050".
  - "The European Green Deal aims to transform the EU economy by 2030".
- Debate: What challenges does the EU face in implementing these policies?

III. EU Climate Change Agenda (20 minutes)

- Discussion on the EU climate agenda, including the long-term strategy for 2050.
- Inspirational quote: "We don't have a plan B because there is no planet B" - Ursula von der Leyen, President of the European Commission.
- Questions for discussion: How do you think the EU can achieve carbon neutrality by 2050? What are the main obstacles?

IV. Key EU Institutions in the Fight against Climate Change (20 minutes)

- Presentation of key institutions, such as the European Commission and the European Parliament.
- Example of action: "The European Parliament declared a climate emergency in 2019".
- Discussion: What is the role of these institutions in climate policy making?

V. EU Actions and Programmes (20 minutes)

- Discussion on concrete programmes and actions, such as the Just Transition Fund and LIFE, the Circular Economy Action Programme, etc.
- Interesting facts: "The EU has allocated €30 billion to the Just Transition Fund to support regions in transition".
- Questions for discussion: What other actions can EU countries take to combat climate change?

VI. Debate and Question Time (15 minutes)

- Invite participants to ask questions and share their views.
- Encourage discussion on possible solutions and additional challenges.

VII. Conclusions and Personal Commitments (10 minutes)

- Summary of the key points of the workshop.
- Invite participants to commit to personal actions to contribute to the fight against climate change.

VIII. Closing (5 minutes)

- Thank participants and hand out additional resources.
- Materials and Resources:
- PowerPoint presentation or similar slides.
- Sheets of paper and pens for active participation.
- Internet access for additional information.
- Printed documents with relevant facts and figures.

This workshop should help participants to better understand EU policies and actions in the fight against climate change, as well as inspire them to take positive action in their own lives. Make sure to foster an open and participatory environment to promote meaningful discussion.

Educational content

Fighting climate change

Sustainable development is a fundamental principle of the Treaty on the European Union and a priority objective of the EU's internal and external policies.

Under the European climate law, EU countries must cut greenhouse gas emissions by at least 55% by 2030. Their goal is to make the EU climate-neutral by 2050.

The EU is one of the leading major economies in tackling the problem of greenhouse gas emissions. In 2020, the EU's greenhouse gas emissions were reduced by 31% compared to 1990 levels - its lowest level in 30 years - exceeding the EU's Kyoto Protocol target of reducing emissions by 20% by 2020. The Commission presented the European Green Deal in 2019 and is now proposing a package of measures to raise its ambition to reduce greenhouse gas emissions to 55% by 2030 and decarbonise the EU economy by 2050, in line with the Paris Agreement.

Aims and achievements

The European Union has set a number of targets and actions to tackle climate change and move towards carbon neutrality. These include reducing greenhouse gas emissions, promoting renewable energy and improving energy efficiency. The following actions are highlighted:

- Emission reductions: The EU has committed to reduce greenhouse gas emissions by at least 40 % by 2030 compared to 1990 levels. Sectoral targets have also been set for areas such as transport and agriculture.
- Renewable energy: The EU aims for at least 32% of total energy consumption to come from renewable sources by 2030. Each Member State must draw up plans to promote renewable energy in sectors such as electricity generation and transport.

- Energy efficiency: A target has been set to improve energy efficiency by 32.5% by 2030. Measures have been taken to improve efficiency in buildings and energy systems.
- Emissions trading: The EU operates a carbon market, where greenhouse gas emissions are capped and emissions trading between industrial installations is allowed.
- Carbon capture and storage technology: The EU seeks to implement technologies to capture and store carbon dioxide (CO₂) from industrial emissions.
- Vehicle emission standards: CO₂ emission standards have been set for new vehicles, with the aim of reducing emissions and promoting cleaner technologies.
- Cleaner fuels: The EU is working on reducing greenhouse gas emissions from fuels, including the use of biofuels.
- Maritime transport: Measures have been implemented to monitor and reduce CO₂ emissions from international maritime transport.
- Control of fluorinated gases: Measures have been taken to control and phase out the use of fluorinated gases, which have a high global warming potential.
- European Green Pact: The EU has presented the European Green Pact, a set of measures to achieve carbon neutrality by 2050, including more ambitious targets to reduce emissions and encourage sustainable investments.

In summary, the EU is taking concrete steps to tackle climate change, reduce greenhouse gas emissions and move towards a more sustainable and environmentally friendly economy.

A climate-neutral EU by 2050

In December 2019, EU leaders, meeting within the European Council, agreed that the EU should achieve climate neutrality by 2050.

Becoming climate-neutral means that, by 2050, EU countries will have to drastically reduce their greenhouse gas emissions and find ways of compensating for the remaining and unavoidable emissions to reach a **net-zero emissions balance**.

In its conclusions, the European Council underlined that the transition to climate neutrality brings significant opportunities for:

- economic growth
- markets and jobs
- technological development

EU leaders asked the Commission to take forward work on the **European Green Deal**.

They also recognised the need to ensure that the green transition is cost-effective, as well as **socially balanced and fair**.

A climate neutral EU... what does it mean?

At least 55% fewer emissions by 2030

Exactly a year later, in December 2020, EU leaders took a further step towards climate neutrality. As an intermediate step towards the 2050 goal, they agreed to more than halve (compared to 1990 levels) the EU's greenhouse gas emissions by 2030.

The new goal was a major step up from the EU's previous 2030 target of cutting emissions by 40% agreed in 2014.

Leaders called on the European Commission to put forward proposals so that countries could reach the 2030 goal, including by:

- Improving green finance standards
- Strengthening the EU emission trading system
- Spurring climate-friendly innovation
- Ensuring fairness and cost-effectiveness

From climate goals to EU law

In June 2021, the Council adopted the **European climate law** – a key element of the European Green Deal. With it, EU countries are legally obliged to reach both the 2030 and 2050 climate goals.

The climate law sets the framework for actions to be taken by the EU and the member states to progressively reduce emissions and ultimately reach climate neutrality in the EU by 2050.

Also in June 2021, the Council approved conclusions endorsing the new **EU strategy on adaptation to climate change** presented by the Commission. The strategy outlines a long-term vision for the EU to become a **climate-resilient society** that is fully adapted to the unavoidable impacts of climate change by 2050.

Another key part of the EU's work towards climate neutrality is the so-called '**Fit for 55 package**'. A set of proposals for revision of existing legislation and new initiatives, it is the EU's key plan to turn climate goals into EU law.

The package includes rules on:

- energy
- transport
- emissions trading and reductions
- land use and forestry

By June 2022, EU countries agreed on a Council position on most of the Fit for 55 proposals. Negotiations with the European Parliament are currently ongoing on these proposals.

Financing the EU's climate transition

The shift towards a climate-friendly economy will require major **public and private investment**.

EU countries have committed to spending 30% of the EU's long-term budget for 2021-2027 and Next Generation EU for climate-related projects.

To ensure that the climate transition is fair, the EU has introduced a **just transition mechanism** which aims to provide financial and technical support to the regions most affected by the move towards a low-carbon economy. Up to €90 billion is to be mobilised to this end.

Why is the green transition necessary?

Latest scientific reports show **unprecedented changes** in the world's climate. Global warming is causing increased – and in some cases irreversible – changes to rainfall patterns, oceans and winds in all regions of the world.

Higher temperatures and intensified weather events result in **huge costs for the EU's economy** and impact countries' ability to produce food.

Some facts:

- climate-related events over the last 40 years have caused more than €487 billion in financial losses in the EU
- between 1980 and 2020, over 138 000 people in the EU lost their lives due to extreme weather and climate-related events
- the economic cost of river flooding in Europe exceeds €5 billion a year on average
- forest fires cause about €2 billion of economic damage every year

The European Union in the fight against climate change

- The European Climate Law
- The 2030 Framework for Energy and Climate and the "Fit for 55" Objective 55
- Adapting to climate change in the EU: the European Adaptation Strategy
- EU climate change reporting obligations
- The EU in the context of the UN Framework Convention on Climate Change
- Energy and Climate Change Package 2013-2020

European climate change policy is part of a cross-cutting approach and is framed in the context of the Green Climate Pact. This pact, proposed by the President of the European Commission in December 2019, is outlined as the European Union's economic growth strategy and includes a package of policy initiatives that aim to put the EU on the path

towards a green transition, with the objective of achieving climate neutrality in the EU by 2050. It is the basis for the transformation of the EU into an equitable and prosperous society with a modern and competitive economy. The package includes initiatives covering climate, environment, energy, transport, industry, agriculture and sustainable finance, all of which are closely linked.

The EU's commitment to tackling climate change is also integrated into its budgetary policy. So much so that the current Multiannual Financial Framework 2021-2027 allocates at least 30% of its resources to climate action.

This commitment is extended in the context of the EU Recovery Plan whereby 30% of the EU budget and NextGenerationEU resources will be allocated to climate action, mobilising unprecedented resources for climate action.

More specifically, European climate change policy is determined by the various legislative packages adopted to date. In particular, the 2020 Energy and Climate Change Package and the 2030 Energy and Climate Framework should be highlighted. Both respond to the European commitment to a decarbonisation of the EU economy, and to a Union resilient to climate change.

The European framework determines, to a large extent, the adoption of measures and initiatives in Spain to achieve the emission reduction targets agreed at European level and to reach the rest of the Community objectives related to climate change.

The main European instruments for combating climate change are highlighted below.

The European Climate Law

The European Climate Law, adopted in June 2021, establishes and defines the objective of climate neutrality in the EU by 2050 and provides a framework for advancing efforts to adapt to the impacts of climate change, whereby all Member States must put in place adaptation strategies and plans.

In addition, it sets a binding EU target to reduce net greenhouse gas emissions (emissions after removals) by at least 55% by 2030 compared to 1990 levels. In order to ensure that sufficient action is taken to reduce and avoid emissions by 2030, the Climate Act introduces a limit of 225 million tonnes of CO₂ equivalent to the contribution of removals to this target. It also sets the next EU emission reduction target for 2040.

The Act also puts in place a mechanism for monitoring and evaluation of progress by the Commission to assess, at both European and national level, every five years, progress

towards the climate neutrality and adaptation objective and the consistency of European and Member States' policies with these objectives.

To carry out this assessment exercise, the Law establishes that the Commission must base itself on an indicative linear trajectory that establishes the emissions reduction pathway from the 2030 emissions reduction target set out in the text to climate neutrality in 2050.

It also includes a review clause whereby, every five years, the functioning of this regulation must be reviewed, opening the door for the Commission to present proposals if necessary.

The European Climate Law also establishes a European Scientific Advisory Board on Climate Change, which has been set up under the umbrella of the European Environment Agency. This Council will provide independent scientific advice and prepare reports on EU action, climate targets, indicative greenhouse gas budgets and consistency with European climate legislation and the EU's international commitments under the Paris Agreement.

Ley Europea del Clima

The 2030 Framework for Energy and Climate and the ("Fit for 55")

The European Council in October 2014 agreed on the EU's framework for climate and energy action until 2030. Considering this time horizon, an ambitious economy-wide greenhouse gas emission reduction target was set.

- to reduce GHG emissions by at least 40% compared to 1990 by 2030
- raising the share of renewables in final energy consumption to above 27%, subsequently increasing to 32%.
- improve energy efficiency by at least 27%, subsequently increased to 32.5%.
- take urgent action to reach a minimum target of 10% of electricity interconnections by 2020 and 15% by 2030.

Since then, the EU has been reviewing and increasing its level of ambition. The latest review was in December 2020 when European leaders agreed to increase the 2030 greenhouse gas emissions reduction target to at least 55% (compared to 1990) from the previous 40%.

The greenhouse gas emission reduction commitments included in the 2030 framework represent the targets to which the European Union is committed in the context of the Paris Agreement and are set out in the Nationally Determined Contribution (NDC) that the EU has submitted to the United Nations.

In order to achieve the climate objective of reducing its emissions by at least 55% compared to 1990, and because the way to achieve these reductions differs according to the sectors affected, work has been carried out in two large sectoral blocks since 2005:

- The most energy-intensive sectors (electricity generation, refining, iron and steel, cement, paper and cardboard, glass, ceramics, etc.), which are jointly regulated in the EU under the European Emissions Trading System (EU ETS) created by Directive 2003/87/EC, and which account for around 40% of the European Union's emissions. They will have to reduce their emissions by 61% compared to their 2005 emission levels.
- The remaining sectors (buildings, transport, agriculture and livestock, waste management, fluorinated gases and small industry not included in the previous block) are regulated by national targets and represent around 60% of emissions. These are known as diffuse sectors. These emissions must be reduced by 40% compared to 2005 levels.

The "fit for 55" package

In order to achieve the new target of reducing greenhouse gas emissions by at least 55% below 1990 levels by 2030, European energy and climate legislation needs to be revised. Therefore, in July 2021 the European Commission presented a set of legislative proposals, known as the Fit for 55 Package, aimed at reviewing and updating EU legislation and launching new initiatives to ensure that EU policies are in line with this new -55% target. The aim of this package of proposals is to provide a coherent and balanced framework for achieving the EU's climate objectives that ensures a socially just and equitable transition; maintains and strengthens the innovation and competitiveness of EU industry while ensuring a level playing field vis-à-vis economic operators from third countries; and underpins the EU's leading position in the global fight against climate change.

The proposals are currently under negotiation.

Adapting to climate change in the EU: the European Adaptation Strategy

In April 2013, the EU adopted the European Adaptation Strategy, the European framework for adaptation to climate change. The Strategy consists of three objectives in the form of 8 actions, which aim to promote the establishment of adaptation strategies in the Member States, improve decision-making in this area and promote adaptation in the most vulnerable sectors.

The Strategy Communication was accompanied by a series of papers on specific sectors or themes (migration, coastal adaptation, health, infrastructure), as well as a set of guidelines for the development of adaptation strategies, the integration of adaptation into Cohesion Policy programmes and investments, and the integration of adaptation into Rural Development Programmes.

In February 2021 the European Commission adopted the new European Climate Change Adaptation Strategy, intended as an instrument to build a climate-resilient society by improving knowledge of climate impacts and adaptation solutions; stepping up adaptation planning and climate risk assessments; accelerating adaptation action; and helping to strengthen resilience to climate change on a global scale.

EU climate change reporting obligations

Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the governance of the Energy Union and Climate Action establishes an EU governance mechanism aimed at facilitating the achievement of the general objectives of the Energy Union and, in particular, the specific objectives relating to the 2030 climate and energy policy framework, in the field of GHG emission reductions, energy from renewable sources and energy efficiency.

The UNFCCC requires the Union and its Member States to develop, regularly update, publish and make available to the Conference of the Parties national inventories of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all GHGs using comparable methodologies agreed by the Conference of the Parties. This regulation sets out the mechanisms for estimating these emissions and removals. It also sets out reporting requirements for national policies and measures and projections of emissions and removals.

The regulation also seeks to ensure the provision of information by Member States on their adaptation to climate change and the provision of financial, technological and capacity-building assistance to developing countries, thereby facilitating the implementation of the EU's commitments under the UNFCCC and the Paris Agreement. Finally, it also includes an obligation for Member States to report on the use of revenues received from the auctioning of allowances under the EU Emissions Trading Scheme.

The EU vis-à-vis the UN Framework Convention on Climate Change

The EU is a party to the UNFCCC and as such has a number of obligations, some of which are listed below:

- Submit and maintain a Nationally Determined Contribution (NDC) under the Paris Agreement.
- Formulate and communicate a long-term strategy for low greenhouse gas emissions development, also within the scope of the Paris Agreement
- submit annual greenhouse gas inventories under the UNFCCC and the Kyoto Protocol (the latter in 2022)
- Submit biennial reports under the UNFCCC (the latest, the fourth, together with corresponding tabular data)
- Submitting National Communications on its climate change actions to the UNFCCC (the last, the seventh, in 2017)

From 2024, the EU will submit biennial Paris Agreement Transparency Reports.

Energy and Climate Change Package 2013-2020

The European Energy and Climate Change Package 2013-2020 was adopted in 2008. It consists of binding legislation, setting targets for 2020 for renewable energy, energy efficiency and greenhouse gas emission reductions. It also introduces new elements such as carbon capture and storage and aviation.

The main objective was to lay the foundations for meeting the climate change and energy commitments made by the European Council in 2007:

- Reduce total greenhouse gas emissions by at least 20% by 2020 compared to 1990 levels, and by 30% if other developed countries commit to equivalent emission reductions and developing countries contribute adequately according to their potential.
- Achieve the 20% target for renewable energy consumption by 2020.
- Achieve 20% energy efficiency improvement by 2020.

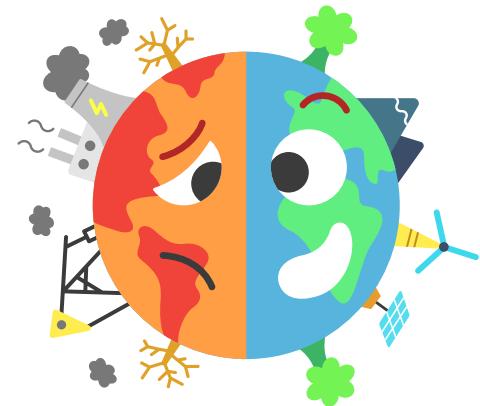
The EU has more than met the 2020 emissions reduction target.

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

La UE es una de las principales economías en la lucha contra el problema de las emisiones de gases de efecto invernadero. En 2020, las emisiones de gases de efecto invernadero de la UE se redujeron un 31% respecto a los niveles de 1990 -su nivel más bajo en 30 años-, superando el objetivo del **Protocolo de Kioto de la UE** de reducir las emisiones un 20% para 2020. La Comisión presentó el **Pacto Verde Europeo** en 2019 y ahora propone un paquete de medidas para aumentar su ambición de reducir las emisiones de gases de efecto invernadero al 55% para 2030 y descarbonizar la economía de la UE para 2050, en consonancia con el **Acuerdo de París**.

Funded by
the European Union

This project has been funded by the European Commission through the Erasmus+ Programme. This deliverable reflects only the views of the author and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 101081482

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

El desarrollo sostenible es un principio fundamental del Tratado de la Unión Europea y un objetivo prioritario de las políticas interior y exterior de la UE.

En virtud de la ley europea del clima, los países de la UE deben reducir las emisiones de gases de efecto invernadero al menos un 55% para 2030. Su objetivo es que la UE sea climáticamente neutra en 2050.

Funded by
the European Union

This project has been funded by the European Commission through the Erasmus+ Programme. This deliverable reflects only the views of the author and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 101081482

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

Políticas de la UE sobre Cambio Climático

- La Ley Europea del Clima
- El Marco 2030 de Energía y Clima y el Objetivo 55 ("Fit for 55")
- Adaptación al cambio climático en la UE: la Estrategia Europea de Adaptación
- Las obligaciones de información en materia de cambio climático en la UE
- La UE ante la Convención Marco de NNUU sobre el Cambio Climático
- Paquete de Energía y Cambio Climático 2013-2020

Funded by
the European Union

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

Políticas de la UE sobre Cambio Climático

"La UE se ha comprometido a alcanzar la neutralidad de carbono para 2050".

"El Acuerdo Verde Europeo tiene como objetivo transformar la economía de la UE para 2030"

¿QUÉ DESAFÍOS ENFRENTA LA UE EN LA IMPLEMENTACIÓN DE ESTAS POLÍTICAS?

Funded by
the European Union

This project has been funded by the European Commission through the Erasmus+ Programme. This deliverable reflects only the views of the author and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 101081482

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

Agenda de la UE sobre Cambio Climático

La Unión Europea ha fijado una serie de objetivos y medidas para hacer frente al cambio climático y avanzar hacia la neutralidad de carbono

- **Reducción de emisiones:** La UE se ha comprometido a reducir las emisiones de gases de efecto invernadero en al menos un 40% para 2030 respecto a los niveles de 1990. También se han fijado objetivos sectoriales para ámbitos como el transporte y la agricultura.
- **Energías renovables:** La UE pretende que al menos el 32% del consumo total de energía proceda de fuentes renovables para 2030. Cada Estado miembro debe elaborar planes para fomentar las energías renovables en sectores como la generación de electricidad y el transporte.
- **Eficiencia energética:** Se ha fijado el objetivo de mejorar la eficiencia energética en un 32,5% para 2030. Se han tomado medidas para mejorar la eficiencia de los edificios y los sistemas energéticos.
- **Comercio de derechos de emisión:** La UE gestiona un mercado del carbono en el que se limitan las emisiones de gases de efecto invernadero y se permite el comercio de derechos de emisión entre instalaciones industriales.

Funded by
the European Union

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

Agenda de la UE sobre Cambio Climático

La Unión Europea ha fijado una serie de objetivos y medidas para hacer frente al cambio climático y avanzar hacia la neutralidad de carbono

- Tecnología de captura y almacenamiento de carbono:** La UE intenta implantar tecnologías para capturar y almacenar el dióxido de carbono (CO2) de las emisiones industriales.
- Normas sobre emisiones de vehículos:** Se han fijado normas de emisión de CO2 para los vehículos nuevos, con el fin de reducir las emisiones y fomentar tecnologías más limpias.
- Combustibles más limpios:** La UE trabaja para reducir las emisiones de gases de efecto invernadero procedentes de los combustibles, incluido el uso de biocombustibles.
- Transporte marítimo:** Se han puesto en marcha medidas para controlar y reducir las emisiones de CO2 del transporte marítimo internacional.
- Control de gases fluorados:** Se han tomado medidas para controlar y eliminar progresivamente el uso de gases fluorados, que tienen un alto potencial de calentamiento global.
- Pacto Verde Europeo:** La UE ha presentado el Pacto Verde Europeo, un conjunto de medidas para lograr la neutralidad de carbono en 2050, que incluye objetivos más ambiciosos para reducir las emisiones y fomentar las inversiones sostenibles.

Funded by
the European Union

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

Agenda de la UE sobre Cambio Climático

"No tenemos un plan B porque no hay un planeta B"

- Ursula von der Leyen, Presidenta de la Comisión Europea.

¿CÓMO CREES QUE LA UE PUEDE LOGRAR LA NEUTRALIDAD DE CARBONO PARA 2050? ¿CUÁLES SON LOS PRINCIPALES OBSTÁCULOS?

Funded by
the European Union

This project has been funded by the European Commission through the Erasmus+ Programme. This deliverable reflects only the views of the author and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 101081482

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

BY

REDUCING
THE CO₂
WE EMIT

Watch on YouTube

Funded by
the European Union

This project has been funded by the European Commission through the Erasmus+ Programme. This deliverable reflects only the views of the author and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 101081482

EFIVOS EN EUROPA

La UE y el Cambio Climático: Políticas, Agenda, Instituciones y Acciones

¿Por qué es necesarioa la transicion ecológica?

Los últimos informes científicos muestran cambios sin precedentes en el clima mundial. El calentamiento global está provocando cambios cada vez mayores -y en algunos casos irreversibles- en los regímenes de precipitaciones, los océanos y los vientos en todas las regiones del mundo.

El aumento de las temperaturas y la intensificación de los fenómenos meteorológicos suponen enormes costes para la economía de la UE y afectan a la capacidad de los países para producir alimentos.

Algunos datos:

- los fenómenos relacionados con el clima de los últimos 40 años han causado más de 487 000 millones de euros en pérdidas financieras en la UE
- entre 1980 y 2020, más de 138 000 personas perdieron la vida en la UE debido a fenómenos meteorológicos y climáticos extremos
- el coste económico de las inundaciones fluviales en Europa supera los 5 000 millones de euros anuales de media
- los incendios forestales causan daños económicos por valor de unos 2 000 millones de euros al año

Funded by
the European Union

План за провеждане на семинар РП4

Тема: Нулеви отпадъци или как да направим Коледна украса без да използваме нови ресурси?

Продължителност: 2 ч.

За да се подгответе за семинара прочетете приложение 1. Изменението на климата и моето противодействие - така, че да се в състояние да ги представите пред групата. Изберете какви украси ще правите и подгответе необходимите материали (Приложение 2)

Примерен план за провеждане на обучението:

5 мин	Приветствие към участниците и представяне на проекта и целта на обучението Проект EFIVOS се финансира от Европейския Съюз и има за цел да популяризира идеите и европейските ценности сред младежите и да осигури тяхното собствено участие в този процес. Цел на обучението е: - Кратко въведение в темата за изменение на климата; да разберем как то влияят на живота на Земята и да видим какво ние и Европейският съюз можем да направим? - Да приложим на практика философията за Нулеви отпадъци и да произведем Коледна украса като преизползваме стари и употребявани вещи
5 мин.	Определяне на правила на групата
20 мин	Запознаване и загряване Преди да преминем към самата тема и въпреки че участниците може да се познават, помолете всеки да помисли за кратко и да каже какви отпадъци генерира / създава най-много неговото семейство или домакинство, в което живее, напр. пластмаса и метали от опаковки, хранителни отпадъци, мръсен въздух от отопление на дърва и въглища, дрехи и обувки и т.н.
30 мин.	Представете на участниците информация за Изменението на климата и какво може да направи всеки от нас (Приложение 1) Ако сметнете за подходящо, покажете някое то следните образователни видеа: https://www.youtube.com/watch?v=RyvKnyBYjMw – Климатичните промени https://www.youtube.com/watch?v=4qsqu_4dAe4 – Новият живот на боклуките https://www.youtube.com/watch?v=OYECuC7VKdw – 10 начина да забавиш климатичните промени
60 мин.	Практическа работилница: Коледна украса без отпадъци Изберете една или няколко от предложените в Приложение 2 украси за самонаправа. Подгответе предварително необходимите материали. Направете снимки. Докато правите украсите, набледнете на идеята, че много от ресурси и вещите, с които разполагаме, може да се преизползват и не е необходимо да купуваме нови. Естествените и местни материали винаги са за предпочитане!
15 мин	Приключване Барометър на настроението Как се чувствам от 1 до 10.

Приложение 1. Изменението на климата и моето противодействие

Какво представлява изменението на климата?

С времето човешката дейност оказва влияние върху климата на Земята, като води до добавяне на огромни количества парникови газове към естествено срещащите се в атмосферата.

Тези допълнителни количества парникови газове се дължат основно на изгарянето на изкопаеми горива за производството на енергия, както и на други човешки дейности, като исчичането на тропическите гори, селското стопанство, животновъдството и производството на химикали. Въглеродният диоксид (CO₂) е най-масово отделяният от човешките дейности парников газ.

Тези допълнителни газове увеличават „парниковия ефект“ върху атмосферата на нашата планета, което води до покачване на температурата на Земята с необичайни темпове и до значителни промени в климата.

На какъв етап се намираме?

Вече сме причинили повишаване на температурите на планетата с повече от 1 °C в сравнение с температурите преди индустриалната епоха.

Учените от Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC) предупредиха, че глобално затопляне с 1,5 °C ще има сериозни и дори необратими последици за околната среда и нашите общества.

Колкото повече нарушаваме климата, толкова по-големи са рисковете за нашето общество и околната среда.

Какви са последиците от изменението на климата?

Последиците от изменението на климата вече се усещат в целия свят и се очаква да станат по-чести и по-интензивни през следващите десетилетия.

Ако не предприемем действия във връзка с изменението на климата, още по времето на нашите деца в ЕС може да станем свидетели на:

- 400 000 случая на преждевременна смърт годишно заради замърсяването на въздуха
- 90 000 смъртни случая годишно заради горещини
- намаляване с 40 % на наличната вода в южните региони на Европа
- излагане на 2,2 милиона души годишно на крайбрежни наводнения
- 190 млрд. евро годишни икономически загуби

Тези промени в климата могат да преобразят нашата планета, като се отразят на снабдяването с храна и вода и на нашето здраве. Въпреки че всички са изложени на риск, последиците от изменението на климата са по-тежки за бедните и уязвимите.

Какво прави ЕС?

Колкото по-големи са проблемите, толкова по-трудно и скъпо ще бъде да ги разрешим — затова е най-добре да предприемем действия на ранен етап за овладяване на изменението на климата.

ЕС от дълго време е световен лидер в борбата с изменението на климата.

Нашите усилия са под формата на амбициозни политики в рамките на Съюза и тясно сътрудничество с международни партньори.

Вече сме на път да постигнем целта си за намаляване на емисиите на парникови газове за 2020 г. и изготвихме план за допълнително намаляване на емисиите с поне 55% до 2030 г.

Целта е до 2050 г. Европа да стане първият в света неутрален по отношение на климата континент. Това означава максимално намаляване на нашите емисии и ускоряване на погълщането на парниковите газове от атмосферата с цел да се постигнат нулеви нетни емисии.

Тази цел е част от Европейския зелен пакт: амбициозен пакет от мерки за намаляване на емисиите на парникови газове до нулеви нетни емисии, като същевременно се осигури справедливо, здравословно и благоденстващо общество за бъдещите поколения.

Освен да намалим емисиите, ние трябва да се адаптираме към промените в момента и в бъдеще. ЕС подпомага подобряването на готовността и капацитета за реагиране на последиците от изменението на климата на национално, регионално и местно равнище.

ЕС работи с други страни и региони за постигане на напредък в глобалните действия в областта на климата и за подкрепа на усилията на държавите партньори, особено на най-уязвимите.

Съюзът също така работи, за да се гарантира, че възстановяването от пандемията от коронавирус върви ръка за ръка с прехода към по-екологична, по-цифрова и по-устойчива Европа.

Какво може да направи всеки от нас?

Предприемайки действия за климата и околната среда, всеки един от нас може да помогне за опазването и защитата на планетата за сегашните и бъдещите поколения.

Всички членове на обществото и всички икономически сектори ще играят роля — от енергийния сектор до промишлеността, транспорта, строителството, селското и горското стопанство. Вече съществуват повечето от необходимите знания, както и много доказали се решения.

Изборите, които правим в ежедневието си, също имат значение. Много от извършените промени ще доведат до подобряване на начина ни на живот, на придвижване, охлаждане или отопление на домовете ни, производство и потребление.

Един подобрен избор с огромен ефект е философията за 0.WASTE LIVING или Живот с нулев отпадък

Прекаленото индустриално производство на вещи и масовата консумация създават предпоставки за увеличаване броя на нерециклируеми предмети, които ни обграждат все повече всеки ден. Използването на пластмаса навлиза в домовете ни все повече от години насам.

Zero Waste е философия, която окуражава повторното използване на материалните ресурси, чрез тяхното рециклиране. Основният стремеж е за намаляване на глобалното количество на отпадъци в околната среда.

Концепцията за Нуев отпадък се опира на няколко основни принципа:

ОТКАЖИ - Refuse

НАМАЛИ - Reduce

ПРЕИЗПОЛЗВАЙ / ПОПРАВИ – Reuse / Rapair

ПРОИЗВЕДИ - Reproduce

РЕЦИКЛИРАЙ - Recycle

Да се живее с минимални отпадъци означава да си създадем навици за намаляване до възможно най-малко изхвърлянето на отпадъци, чрез използването на все повече рециклируеми вещи, неща направени от натурални или естествени материали. За да постигнем добри резултати трябва за начало сами да изследваме какво използваме в ежедневните си нужди и каква част от него изхвърляме. Дали част от тези вещи не можем да рециклираме или напълно заменим с алтернативни такива, които или сами да създадем или да потърсим в търговската мрежа за вече съществуващи. Нека всеки сам да помисли как може да се бори за намаляването на отпадъци, как рециклира свои вещи, превръщайки ги в нещо ново и полезно, как живее екологично, какви навици за хранене, пазаруване, харчене на пари си е изградил, как се храни с максимално оползотворяване на сировините и всички подобни дейности, които изграждат един по-натурален и естествен начин на живот.

Няколко примера от ежедневието за по-малко отпадъци са използването многократно на: многократна торбичка за пазар, стъклена или метална бутилка за вода; керамична чаша за кафе; бамбукова четка за зъби; куртия за храна и мн.др.

Трябва да сме наясно, че изхвърлянето на отпадъци няма как да се сведе до 0%, нека не търсим перфектната и напълно чиста среда.

Не търсим съвършенство, а създаваме по-добър избор!

Приложение 2- КОЛЕДНА УКРАСА БЕЗ ОТПАДЪЦИ

Естествен венец за врата

Ще са ви необходими:

- клонки – естествени или изкуствени;
- метална закачалка;
- вестници;
- пистолет за горещ силикон;
- декорации по избор: шишарки, орехови черупки, панделки;

С клещи се огъва неизползваема метална закачалка, напр. от химическо чистене

Огънатата закачалка се омотава с вестници, които се залепват с лепило. Върху тях се залепват клонките, така че да покрият вестниците. Украсяват се с подръчни материали, напр. боядисани в златисто орехови черупки, шипкови клонки, шишарки или просто червени или златисти панделки. Завързва се конопен конец, с който да се закачи на вратата

Елха от клонки:

Това е лесно. Ще ви трябват: сухи клонки, въженоце (конци мулине за гоблени) и нещо за доукрасяване.

Клонките може да се намерят навън и да се начупят на парчета с увеличаваща се дължина.

Елхата се реди от най-долната, най-дълга клонка и паралелно се връзват конците и от двете страни. За да има разстояние помежду им може да се направят междинни възли и конецът трябва да е достатъчно стегнат навсякъде, за да не се разместват клонките. Оставя се част от конеца и за окачване и се украсява по желание.

Гирлянд от портокали и канела

Портокали, канелени пръчици, мандарини и канап – това е което ви трябва и това определено са сред ароматите, с които свързваме Коледа.

Портокалите и мандарините се нарязват на шайби и се слагат във фурната на 75-80 градуса с вентилатор да се дехидратират (добре е да се подгответ предварително, тъй като може да отнеме доста време).

Нанизват се в каквато подредба искате, може да се сложат и други коледни играчки, фигури или каквото е налично. Добре е да се правят възли от всяка страна на орнаментите, за да е постабилен гирляндът.

Елхички от картон, прежда и копчета

Тези елхички са чудесно допълнение към подарък, което човекът може да си закачи навсякъде и да си ползва дълго. Могат да се направят с изрезки от прежда, с поизостанали копчета, стари кутии.

Трябват ви:

Парче картон, например страничните крила на някой кашон;

Прежда – каквато имате у дома.

Копчета, също каквото имате у дома. Доста ефектно се получава с дървени или шарени

За улеснение би ви послужило, ако имате горещ силикон или лепило тип C200.

А ето и как:

Разрязва се начертания картон, после с лепило се очертава основата и първите линии.

След това свободно се увива прежда в 3-4 цята (една по една), докато не запълнят дупките.

С лепило или силикон се закрепят коледните “топки” от копчета и се добавят снежинки, звездичка или друго копче за връх.

Направи си сам опаковъчна хартия

Вземете голямо парче едноцветна хартия или по-мек картон, върху който ще творите:

⚠️ Вариант 1: Изрязвате половинка картоф (на ширина или на дължина) и с помощта на нож или малка формичка за курабийки изрязвате и очертавате желаната фигурка. С акрилни бои оцветете подгответния „печат“ и напечатайте хартията както ви харесва.

⚠️ Вариант 2: С молив с гумичка или кръгла писалка топвате крайчето в боя и правите точки. Може да се заиграете не само с бели, но и да редувате зелени, червени, жълти. Да ги направите като коледни светлинки и да теглите една черна линия да ги „свърже“.

⚠️ Вариант 3: Може да изрежете букви от вестник и лесно да обозначите за кого е подаръка. Да добавите детска рисунка с пожелание като картичка.

⚠️ Можете да опаковате подарък и с вестник, кръстословица, плакат от списание, а дори с парче плат.

Декорации от кора на мандарина

Супер лесна идея за декорация и аромат вкъщи.

Не изхвърляйте обелките и гледайте да отделяте малко по-големи парчета от кората. С помощта на малки формички за курабийки или ножче (за по-сръчните), изрежете желаната фигурка. С портокалови кори не става особено, защото са по-дебели и жилави.

Можете да продупчите с игла или отвертка и да направите гирлянд, а когато изсъхнат, да поставите в купа в средата на стаята, или пък в буркан с канелени пръчки, портокали борови иглички и други чудесии.

Внимавайте да не са влажни, защото ще мухляят. Може да си помогнете, като ги изсушите бавно във фурната или върху радиатора.

Джинджифилови къщички от стари картонени кутии

Освен че можете да си ги спретнете от тесто и истински курабийки, можете да намерите ново приложение на някоя кутия. Подгответе си няколко различни по височина и ширина кутийки, трябва да са негланцирани и от кафяв картон.

Изрежете вратички и прозорчета, залепете покрив. С бели боички или най-добре с бял маркер нарисувайте и декорирайте, както ви харесва

Бродирани коледни картички

Трябват ви парчета по-тънък картон, игла и конци (може мулине – конци за гоблени, защото са по-дебели и цветни).

Може да си начертаете предварително “схемата” с молив, за да не дупчите прекалено много впоследствие.

С иглата прокарайте конеца през подготвените дупки, така че да избродирате желаната картичка!

Венци от картон и канап

За основа се ползва стар картон или картонена опаковка

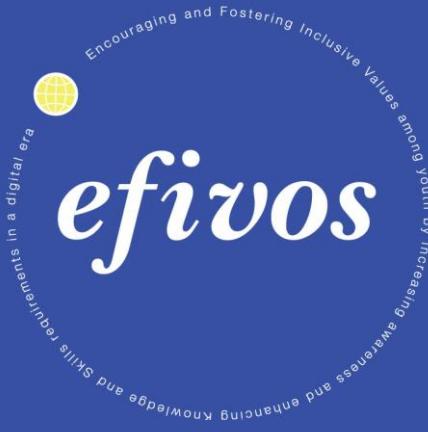
Очертава се желаната големина (малка е по-добре) с чиния, а вътрешния кръг – с по-малко купа.

Изрязва се и се навива канапена връзка, като на първите няколко “обиколки” може да се сложи двойно залепващо тиксо, за да прикрепи основата или телбод. Накрая също се залепва, за да не се разплете или разхлаби венецът.

С помощта на пистолет с горещ силикон се прикрепят **шишарки, цветчета от памук, анасон, лешници**, може още: орехи и орехови черупки, борови клонки, шипки, канелени пръчки, сушени портокали, лимони и грейпфрути, вълнени кълбенца и какво ли още не.

Добавя се съвсем накрая още една връзка горе по средата, за по-удобно закачане.

Encouraging and Fostering Inclusive Values among youth by
increasing awareness and enhancing KnOwledge and Skills
requirements in a digital era

**Incoraggiare e promuovere i valori inclusivi tra i giovani
aumentando la consapevolezza e migliorando le conoscenze e
le competenze richieste nell'era digitale**

Obiettivi del progetto

Rendere i giovani
cittadini attivi e
agenti di
cambiamento

Sensibilizzare i
giovani e le
comunità ai valori
**dell'Unione
Europea**

Obiettivi del progetto

Acquisire e sviluppare **competenze digitali** e dare la possibilità a tutti di esprimere se stessi con creatività

Favorire la partecipazione dei giovani ai cambiamenti sociali, il loro **empowerment** e la promozione delle loro idee

Workshop “Ambiente e Cambiamento climatico”

Gli obiettivi del workshop

- Comprendere il **ruolo dell'Unione Europea** nella lotta al cambiamento climatico.
- Ragionare sull'**impatto del cambiamento climatico** sul nostro pianeta.
- Favorire **il dialogo, lo scambio di opinioni, l'espressione personale e la partecipazione attiva** dei giovani attraverso attività informali.

Cambiamento climatico: cos'è

Il **cambiamento climatico** è l'insieme dei cambiamenti a lungo termine delle temperature. Questi cambiamenti possono avvenire in maniera naturale ma, a partire dal 19° secolo, le **attività umane** sono state il fattore principale all'origine di questi cambiamenti, causati principalmente dalla combustione di: carbone, petrolio e gas (**combustibili fossili**)

Combustibili fossili

I combustibili fossili sono dei **materiali naturali** che si formano nella profondità della crosta terrestre e vengono utilizzati per **produrre energia**

Tra i combustibili fossili più comuni troviamo:
petrolio
carbone
gas naturale

Combustione x

Si verifica in presenza di:

- un **combustibile** (es.carta)
- un **comburente** (O_2 presente nell'aria)
- un **innesco**, di solito una fonte di calore (es. fiammifero)

La combustione di combustibili fossili genera emissioni di gas a effetto serra.

L'effetto serra si verifica quando l'insieme di questi gas crea uno strato intorno alla Terra che trattiene il calore del sole provocando un innalzamento delle temperature

Effetto serra

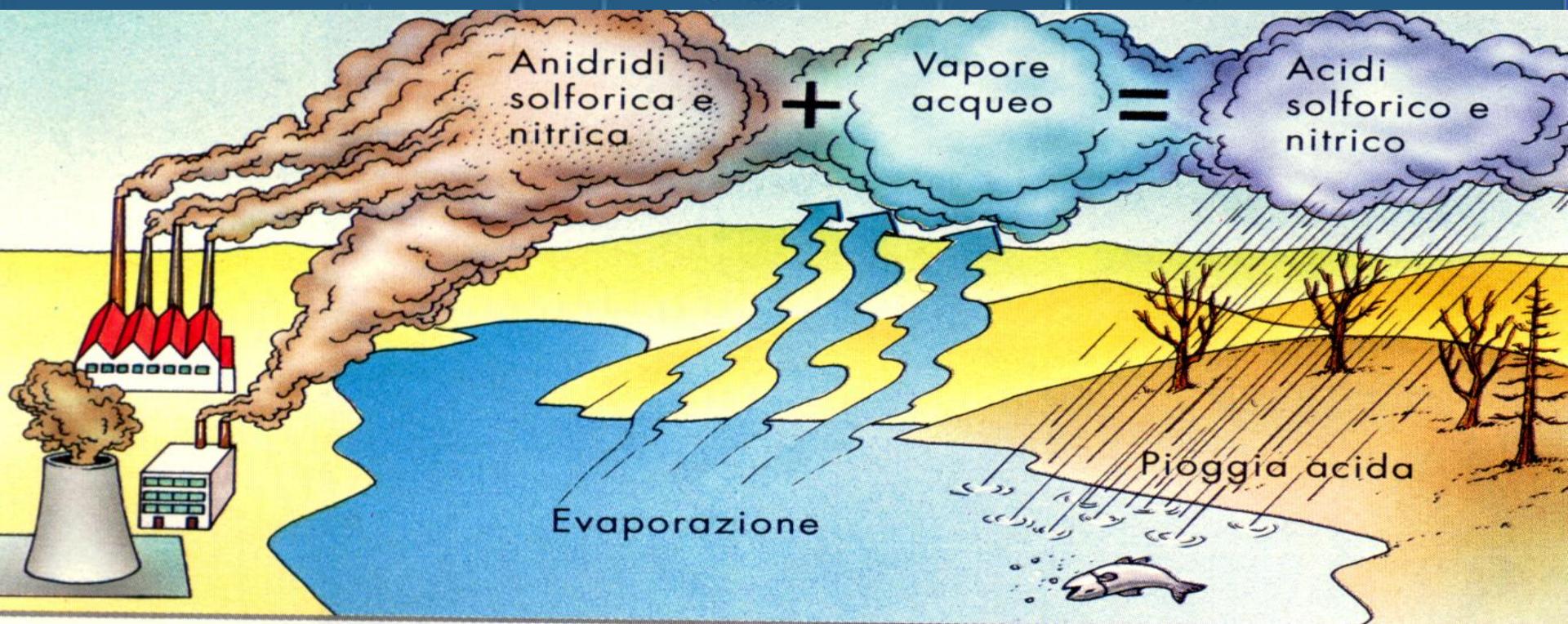
Altri esempi di emissioni di gas a effetto serra:

- uso della **benzina** per guidare un'auto;
- uso del **carbone** per riscaldare un edificio;
- le **discariche** di rifiuti (che decomponendosi rilasciano metano nell'aria)
- l'energia, l'industria, i trasporti, l'edilizia, l'agricoltura e l'uso del suolo

Piogge acide

È uno degli effetti dell'emissione di gas serra

Gas inquinanti presenti nell'atmosfera si legano alla pioggia inquinando i terreni, i fiumi e i mari

Riscaldamento globale

L'anidride carbonica (CO₂) e il metano sono tra i gas ad effetto serra che maggiormente contribuiscono al riscaldamento globale (global warming), cioè l'incremento delle temperature medie della superficie della Terra

LE CAUSE DELL' INQUINAMENTO

Tra le molte cause di inquinamento:

- industria (**fast fashion**)
- agricoltura
- sprechi

FAST FASHION

Il “**fast fashion**” è la moda a breve termine, che si basa sulla circolazione massiccia a livello globale di abiti alla moda molto economici e di bassa qualità, che vengono utilizzati molto meno e buttati molto più in fretta rispetto a quanto si facesse un tempo.

Si stima che la produzione tessile sia responsabile di circa il 20% dell'**inquinamento globale dell'acqua** potabile a causa dei vari processi a cui i prodotti vanno incontro, come la tintura e la finitura, e che il lavaggio di capi sintetici rilasci ogni anno 0,5 milioni di tonnellate di microfibre nei mari.

Si calcola che l'industria della moda sia responsabile del 10% delle **emissioni globali di carbonio**, più del totale di tutti i voli internazionali e del trasporto marittimo messi insieme.

Tra il 2000 e il 2015, la produzione di abbigliamento è raddoppiata, mentre l'utilizzo è diminuito del 36%. Ogni anno vengono gettate via decina di migliaia di tonnellate di prodotti tessili che finiscono nelle **discariche**.

Principali azioni dell'Unione Europea

L'UE sta adottando **misure concrete** per affrontare il cambiamento climatico, ridurre le emissioni di gas a effetto serra e passare a un'economia sostenibile e rispettosa dell'ambiente.

Riduzione delle emissioni

Energia rinnovabile

Efficienza energetica

Standard di emissione dei veicoli

Carburanti più puliti

Green Deal europeo

Principali azioni dell'Unione Europea

Riduzione delle emissioni di gas a effetto serra

L'UE si è posta l'obiettivo di **ridurre** le emissioni di gas serra del **40%** entro il 2030 per raggiungere emissioni **pari a zero** entro il 2050

Per ridurre le emissioni è necessario **diminuire** la produzione di **anidride carbonica (CO₂)** e di metano impiegando **nuove fonti energetiche rinnovabili e sostenibili**

Principali azioni dell'Unione Europea

Green Deal europeo

Il Patto verde europeo (o Green Deal europeo) è un insieme di iniziative politiche proposte dalla Commissione Europea con l'obiettivo generale di raggiungere la neutralità climatica (emissioni 0 di gas serra) in Europa entro il 2050.

I Paesi dell'UE dovranno dunque **ridurre** le loro **emissioni di gas serra** per raggiungere un bilancio di emissioni nette **pari a zero**.

Il Green Deal europeo comprende:

**La nuova strategia
dell'UE
sull'adattamento ai
cambiamenti climatici**
(adottata nel giugno del
2021)

Pacchetto Fit for 55
(adottata nel Luglio del
2021)

**La legge europea
sul clima**
(adottata nel Giugno
2021)

La legge europea sul clima

Pacchetto Fit for 55

- Ridurre del 30% le emissioni di gas a effetto serra rispetto al 1990
- Introduce un **limite** di 225 milioni di tonnellate di CO2
- Prevede un sistema di **monitoraggio e valutazione** dei vari Paesi

- Ridurre le emissioni di gas serra di almeno **il 55%** rispetto ai livelli del 1990 **entro il 2030**

Le strategie sono in fase di negoziazione

Principali azioni dell'Unione Europea

Energia rinnovabile ed efficienza energetica

L'energia rinnovabile è quella prodotta da fonti inesauribili e non inquinanti.

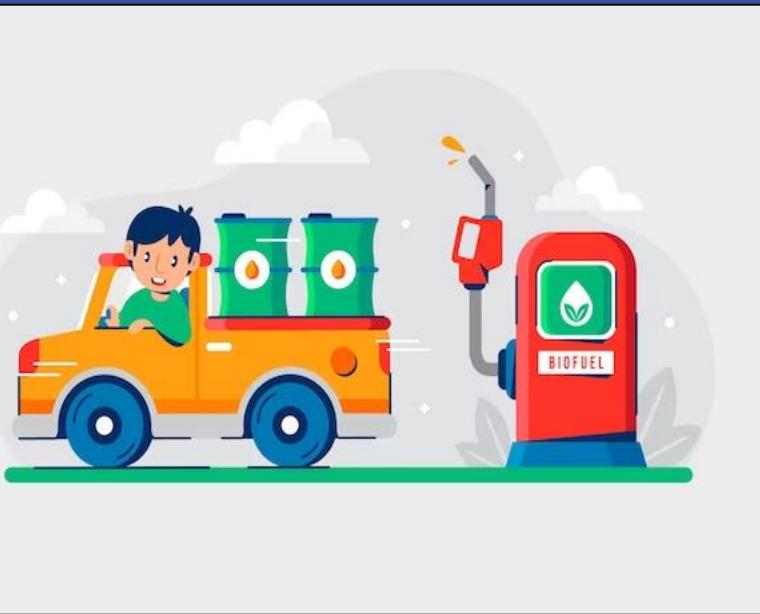
Esistono 7 tipi di **energia rinnovabile**:

- *energia solare*;
- *energia eolica*;
- *energia idroelettrica* (trasforma l'energia dell'acqua in elettricità);
- *energia geotermica* (sfrutta il calore prodotto dagli elementi radioattivi nel sottosuolo terrestre);
- *energia delle biomasse* (sfrutta la combustione degli scarti agricoli)
- *energia marina* (movimento del mare)

Principali azioni dell'Unione Europea

Carburanti più puliti

L'UE vuole incentivare l'utilizzo di nuovi carburanti che inquinano di meno, come il **biometano** e il **biogas** ma, anche, carburanti estremamente innovativi come l'**e-fuel** ricavato dall'idrogeno.

Altre azioni dell'Unione Europea

15 minuti di pausa

La transizione verde

La transizione verde è il processo che porterà l'Europa ad azzerare l'inquinamento, ripristinare la biodiversità degli ecosistemi e impiegare fonti energetiche sostenibili

Perché la transizione verde è necessaria?

Il cambiamento climatico sta causando un **aumento**, in alcuni casi irreversibile, delle **precipitazioni**, del livello degli **oceani** e dei **venti** in tutte le regioni del mondo

Gli eventi legati al clima negli ultimi 40 anni hanno causato più di 487 miliardi di euro di **perdite finanziarie** nell'UE

Tra il 1980 e il 2020, oltre 138.000 persone nell'UE hanno **perso la vita** a causa di **eventi climatici e meteorologici estremi**

Gli **incendi boschivi** causano ogni anno circa 2 miliardi di euro di **danni economici**

Migrazioni e cambiamenti climatici

Emergenza roghi nel Mediterraneo

In fiamme anche il Nord Africa: 34 morti in Algeria, 300 evacuati via mare in Tunisia

Tra le vittime dei roghi, nelle regioni costiere vicine alla capitale, anche 10 soldati. Nei pressi di Tabarka, in Tunisia, verso il confine algerino, centinaia di persone portate in salvo dalla Guardia costiera

La crisi climatica e la fame nel mondo

Le **ondate di calore** stanno già provocando a livello globale la **riduzione del 22% dei raccolti agricoli**, soprattutto in Egitto e in Iraq, costituendo un rischio per la **sicurezza alimentare globale**

Negli ultimi tre anni in India e Pakistan si sono verificate **ondate di calore record**, seguite da **inondazioni** che solo in Pakistan hanno colpito oltre 33 milioni di persone. L'Africa orientale sta affrontando la **peggiore siccità** degli ultimi 40 anni

La **fame è alimentata** dal cambiamento climatico e i Paesi che ne sono **meno responsabili** pagheranno il prezzo più alto: l'Africa produce il 2% delle emissioni, ma entro il 2030 vedrà 118 milioni di persone colpite dalla crisi climatica, e la produzione di miglio e sorgo potrebbe calare fino al 25% in Paesi come Kenya o Burkina Faso

La crisi climatica e la fame nel mondo

[https://www.fao.org/news/st
ory/it/item/453425/icode/](https://www.fao.org/news/story/it/item/453425/icode/)

[https://ilbolive.unipd.it/it/
news/ipcc-limpatto-
cambiamenti-climatici-
sullafrica](https://ilbolive.unipd.it/it/
news/ipcc-limpatto-
cambiamenti-climatici-
sullafrica)

Migrazioni e cambiamenti climatici

Somalia, dopo una siccità che rimarrà nella storia, arrivano le piogge: un milione di persone esposte al rischio di inondazioni

Migrazioni e cambiamenti climatici

ITALIA

Alluvione in Emilia Romagna: la crisi climatica è adesso!

[Home](#) > [Notizie](#) > [Italia](#) > Alluvione In Emilia Romagna: La Crisi Climatica È Adesso!

Migrazioni e cambiamenti climatici

Il bacino del Mediterraneo è diventata una delle **regioni più calde** del pianeta e sta registrando un **riscaldamento** delle temperature, sia terrestri che marine, **superiore al 20%** della media globale

Il **Mediterraneo** è diventato un **passaggio mortale** per le persone che ogni anno cercano di attraversarlo. Nel 2022, i **morti** sono stati 838 e gli **scomparsi** 1.568, mentre nei primi sei mesi del 2023 le vittime sono state circa 1.300

Il **caos climatico** nel Mediterraneo colpisce Paesi estremamente fragili, dove le crisi spesso mutano in **conflitti e flussi migratori forzati**. Infatti nel 2022 **71,1 milioni** di persone sono state costrette a muoversi, con un impatto maggiore in Africa. **Marocco** e **Algeria** sono tra i più colpiti dalle ondate di calore

Migrazioni e cambiamenti climatici

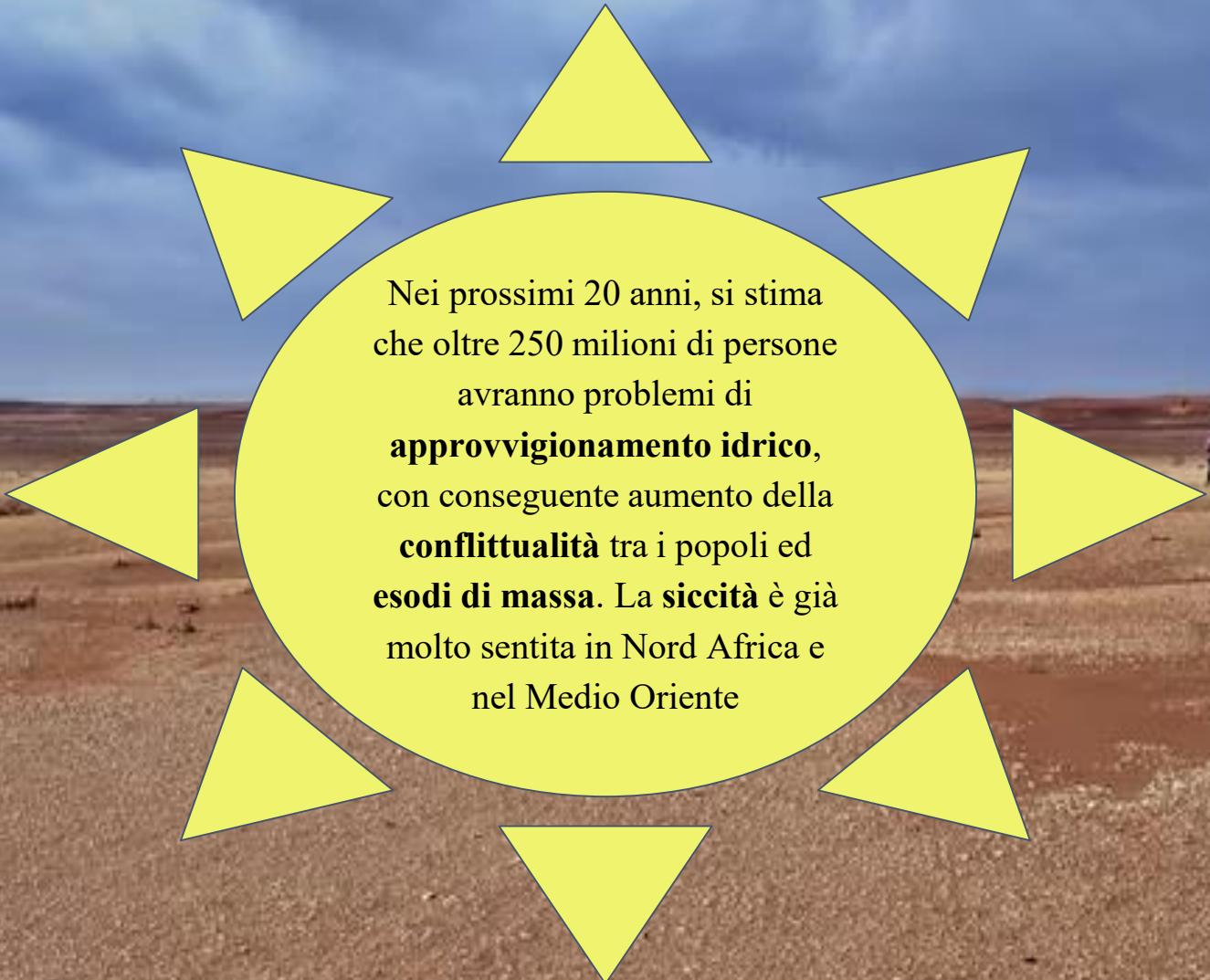

L'allarme di UNICEF

Alluvioni: un terzo del Pakistan è sott'acqua, più di 3 milioni di bambini in pericolo

"Un disastro climatico di proporzioni bibliche"

Il popolo ha sete

Nei prossimi 20 anni, si stima che oltre 250 milioni di persone avranno problemi di **approvvigionamento idrico**, con conseguente aumento della **conflittualità** tra i popoli ed **esodi di massa**. La siccità è già molto sentita in Nord Africa e nel Medio Oriente

IL MARE SI PULISCE DA SOLO?

L'inquinamento degli oceani, costituito all'80% da plastica, contribuisce al cambiamento climatico perché la plastica comporta produzione di gas serra e mette a rischio la vita degli animali marini.

Pacific Trash Vortex: isola di rifiuti plastici creatasi nell'Oceano Pacifico e che ha un'area più estesa della superficie degli Stati Uniti

IL MARE SI PULISCE DA SOLO?

Oltre al materiale plastico, ogni
anno nel Mediterraneo
vengono sversate 600.000
tonnellate di idrocarburi. Tra il
2010 e il 2021, 175.000
tonnellate di petrolio sono
finite in mare

QUIZ KAHOOT

Dividetevi in 3 squadre

Collegatevi al sito tramite il QR code

efivos

Encouraging and Fostering Inclusive Values among youth in a digital environment

Enhancing Knowledge, Skills and Services in a digital environment

Encouraging and Fostering Inclusive Values among
youth by encouraging, supporting, enhancing knowledge, skills and abilities in a digital environment

efivos

Encouraging and Fostering Inclusive Values among
youth by encouraging, supporting, enhancing knowledge, skills and abilities in a digital environment

**Constructive
Dialogue
Institute**

efivos

Encouraging and Fostering Inclusive Values among
youth by encouraging, supporting, enhancing knowledge, skills and abilities in a digital environment

